

Аналітична довідка
за результатами опитування стейкхолдерів
освітньо-професійної програми «Фізичне виховання»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 017 Фізична культура і спорт

Відповідно до Положення про проведення опитування в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка у грудні 2024 року Факультетом здоров'я, фізичного виховання і спорту було проведено опитування здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, які навчаються на 1-4 курсах освітньо-професійної програми 017.00.01 «Фізичне виховання», та НПП, які задіяні у викладанні навчальних дисциплін на освітній програмі, а також у червні 2024 р. випускників програми (набір 2020 р.). Опитування було організовано за допомогою застосування Google Forms та мало анонімний характер.

В опитуванні взяли участь 147 респондентів (здобувачі освіти (1-4 курси) – 109; випускники (набір 2020 р.) – 15; НПП – 23).

Для виявлення думки респондентів щодо різних елементів забезпечення якості освітньої програми використовувалась шкала Лайкерта на п'ять градацій, в якій 5 балів відповідали високому рівню, 4 бали – достатньому рівню, 3 бали – середньому рівню, 2 бали – недостатньому рівню, 1 бал – низькому рівню. Високий та достатній рівні вказують на задоволеність здобувачами якістю освітнього процесу; середній рівень вказує на відносну задоволеність якістю освітнього процесу, тоді як недостатній та низький рівні є проявом незадоволеності здобувачами якістю освітнього процесу. Також анкети містили відкриті питання, які дозволяти отримати розгорнуту думку респондентів, а також отримати пропозиції щодо удосконалення тих чи інших аспектів освітньої програми.

Результати *опитування здобувачів освіти* за 14 параметрами якості освітнього процесу, а саме якості навчання, подано у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості освітнього процесу / якості навчання
здобувачами 1-4 курсів ОПП 017.00.01 Фізичне виховання
для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

№	Параметри оцінювання	Низький рівень	Недостатній рівень	Середній рівень	Достатній рівень	Високий рівень
1.	Оцініть, на скільки Ви задоволені навчанням за обраною освітньою програмою	-	1,83%	5,50%	31,19%	61,48%
2.	Чи відповідає, на Вашу думку, освітня (освітньо-професійна/освітньо-наукова) програма світовим тенденціям обраної Вами галузі	-	-	6,42%	37,62%	55,96%
3.	Чи вчасно Ви поінформовані про цілі, зміст, програмні результати навчання, критерії оцінювання у межах освітніх компонентів	-	-	2,75%	35,77%	61,48%

4.	На скільки для Вас є зрозумілими мета, цілі, очікувані результати вивчення дисциплін	-	-	2,75%	44,96%	52,29%
5.	Оцініть, на скільки доступним є графік освітнього процесу та розклад занять	1,83%	0,91%	1,83%	31,19%	64,24%
6.	Чи повною мірою забезпечена можливість формування Вашої індивідуальної освітньої траєкторії	0,91%	0,91%	5,50%	34,88%	57,80%
7.	Чи задовольняє Вас співвідношення теорії та практики	-	2,75%	1,83%	34,88%	60,54%
8.	Оцініть використання викладачами сучасних методів навчання (майстер класів, дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	-	0,91%	6,42%	34,88%	58,80%
9.	Оцініть, на скільки прозорим є оцінювання протягом навчання	-	-	4,58%	31,19%	64,24%
10.	Оцініть, на скільки реалізуються принципи академічної доброчесності учасниками освітнього процесу	-	0,91%	2,75%	32,10%	64,24%
11.	Чи відомо Вам про наслідки порушень принципів академічної доброчесності, передбачені для здобувачів вищої освіти в Університеті?	2,75%	1,83%	2,75%	28,43%	64,24%
12.	На скільки доступною є навчальна та наукова література в Бібліотеці Університету, у т. ч. в Інституційному репозиторії	-	1,83%	2,75%	34,88%	60,54%
13.	Чи достатньою мірою Вас інформують щодо можливостей академічної мобільності, грантових програм, написання статей у наукометричних виданнях, участі у міжнародних і всеукраїнських конференціях та ін. наукових заходах?	-	0,91%	4,58%	30,27%	64,24%
14.	Чи задоволені Ви організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою	-	-	3,67%	33,03%	63,30%

<i>Узагальнений середній показник по рівнях</i>	<i>1,83%</i>	<i>1,42%</i>	<i>3,86%</i>	<i>33,93%</i>	<i>60,88%</i>
---	--------------	--------------	--------------	---------------	---------------

Аналіз відповідей за окремими параметрами показав, що за параметром 1 «Задоволеність навчанням за освітньою програмою» 61,48% респондентів оцінюють свій рівень задоволеності навчанням як високий, 31,19% мають достатній рівень, 5,50% і 1,83% респондентів мають середній і недостатній рівень задоволеності навчанням за освітньою програмою, пояснюючи незадоволеність навчанням ставленням викладачів до здобувачів та не зручним онлайн графіком пар.

За параметром 2 «Відповідність освітньої програми світовим тенденціям галузі» 55,96% опитаних зазначили, що ОПП має високий рівень відповідності світовим тенденціям у галузі фізичної культури і спорту, 6,42% здобувачів вважають, що ОПП у достатній мірі відповідає світовим тенденціям.

За параметром 3 «Вчасність інформування про цілі, зміст, програмні результати навчання, критерії оцінювання у межах освітніх компонентів» 61,48% оцінили вчасність інформування на високому рівні, 35,77% на достатньому рівні, 2,75% респондентів обрали середній рівень поінформованості.

За параметром 4 «Зрозумілість мети, цілей, очікуваних результатів вивчення дисциплін» 52,29% оцінили мету, цілі та результати навчання на високому рівні, 44,69% - на достатньому рівні та 2,75% респондентів визнали зрозумілість основних компонентів ОПП на середньому рівні.

За параметром 5 «Доступність графіку освітнього процесу та розкладу занять» розподіл відповідей респондентів є наступним: 64,24% оцінили доступність графіку та розкладу занять на високому рівні, 31,19% - на достатньому рівні, 1,83% - на середньому рівні, 0,91% і 1,08% - відповідно на незадовільному та низькому рівнях, що пояснюється стабілізаційними та екстремними відключеннями світла в місті Київ та необхідністю внесення оперативних змін до розкладу.

За параметром 6 «Можливість формування Вашої індивідуальної освітньої траєкторії» 57,80% та 34,88% респондентів зазначили, що така можливість реалізується на високому та достатньому рівнях відповідно, 5,50% визнали цей рівень середнім, по 0,91% на незадовільному та низькому рівнях.

За параметром 7 «Співвідношення теорії та практики» 60,54% та 34,88% оцінили таке співвідношення на високому та достатньому рівнях відповідно, 1,83% і 2,75% - на середньому та недостатньому рівнях відповідно.

За параметром 8 «Використання викладачами сучасних методів навчання» 57,80% респондентів зазначили високий рівень використання викладачами сучасних методів навчання (майстер класів, дискусій, мозкового штурму, ділових ігор тощо), 34,88% вважають, що використання зазначених методів знаходиться на достатньому рівні, 6,42% - на середньому рівні та 0,91% вважає цей рівень недостатнім.

За параметром 9 «Прозорість оцінювання протягом навчання» 64,24% і 31,19% респондентів вважають, що прозорість оцінювання знаходиться на високому та достатньому рівнях відповідно, 4,58% вважають, що цей рівень середній.

За параметром 10 «Реалізація принципів академічної доброчесності учасниками освітнього процесу» 64,24% і 32,10% опитаних вважають, що реалізація принципів академічної доброчесності знаходиться на високому та достатньому рівнях, 2,75% і 0,91% - на середньому та недостатньому рівні. При цьому 64,24% зазначають, що їх обізнаність про наслідки порушень принципів академічної доброчесності (параметр 11) знаходиться на

високому рівні, 28,43% - на достатньому рівні, 2,75% - на середньому рівні, 1,83% і 2,75% - на недостатньому і низькому рівнях відповідно.

За параметром 12 «Доступність навчальної та наукової літератури в Бібліотеці Університету» 60,54% і 34,88% опитаних зазначають високий і достатній рівні відповідно, для 2,75% цей рівень є середнім, для 1,83% - низьким. При чому деякі респонденти відмічають факт, що вони не відвідують бібліотеку, що може свідчити про достатнє забезпечення літературними джерелами в ЕНК дисциплін.

За параметром 13 «Інформування щодо можливостей академічної мобільності, грантових програм, написання статей у наукометричних виданнях, участі у міжнародних і всеукраїнських конференціях та ін. наукових заходах» 64,24% респондентів зазначають високий рівень, 30,27% достатній рівень, 4,58% середній рівень, 0,91% недостатній рівень поінформованості.

За параметром 14 «Задоволеність організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою» 63,30% і 33,03% відзначають високий і достатній рівні своєї задоволеності різними видами підтримки під час навчання, у 3,67% респондентів рівень задоволеності підтримкою знаходиться на середньому рівні.

Аналіз відповідей на відкрите запитання щодо пропозицій для покращення освітнього процесу показав, що здобувачі освіти задоволені освітнім процесом та його змістом. Разом з тим наявні пропозиції щодо організаційних особливостей освітнього процесу та розкладу навчальних занять (від здобувачів освіти заочної форми навчання).

Також, у червні 2024 року було проведено *опитування випускників* освітньо-професійної програми «Фізичне виховання», яке дозволило встановити рівень задоволеності респондентів щодо проходження повного циклу навчання за освітньою програмою, а також отримати побажання та рекомендації для її удосконалення. Вихідні дані проведеного опитування доступні за посиланням (<https://cutt.ly/Hrweypdz>). В межах цієї аналітичної довідки зупинимось на деяких з них.

Аналіз результатів опитування показав, що 60% респондентів оцінюють рівень підготовки за освітньою програмою як дуже високий, 6,66% і 26% відповідно демонструють високий і середній рівень задоволеності ОПП. Сучасність та практичну орієнтованість навчання за ОПП оцінюють як дуже високу 60% випускників, високу – 26%, середню – 6,66% та низьку – 6,66%.

Одним із завдань даного опитування було з'ясування думки випускників про рівень оволодіння соціальними навичками (soft skills) у процесі навчання за освітньою програмою «Фізичне виховання» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти в Університеті Грінченка. 60% респондентів оцінюють рівень як дуже високий, високий – 20%, середній – 20%. 86,6% випускників з високою долею вірогідності порекомендують своїм знайомим навчання за освітньою програмою «Фізичне виховання».

Аналіз опитування випускників показав, що досвід, отриманий під час навчання на освітній програмі є загалом позитивним. Випускники вважають освітню програму добре збалансованою та загалом задоволені переліком освітніх компонентів. Разом з тим, в процесі опитування були надані поодинокі пропозиції щодо можливого включення до освітньої програми освітніх компонентів, пов'язаних з фітнесом та кіберспортом.

Також, у грудні 2024 року було проведено *опитування науково-педагогічних співробітників*, які задіяні у викладанні навчальних дисциплін на освітній програмі. Вихідні дані проведеного опитування доступні за посиланням (<https://cutt.ly/4rwerBll>), в межах цієї аналітичної довідки зупинимось на деяких з них. Зазначимо, що для забезпечення освітніх компонентів ОПП задіяно 5 викладачів з досвідом роботи до 5 років, 2 викладача мають

досвід роботи у ЗВО 5-10 років, 10 викладачів працюють в системі вищої освіти від 10 до 20 років та 6 співробітників мають науково-педагогічний стаж більше 20 років.

Важливим в контексті опитування науково-педагогічних співробітників є з'ясування рівня їх задоволеності щодо організаційної, інформаційної та соціальної підтримки освітнього процесу, особливостей взаємодії викладачів зі здобувачами вищої освіти, а також отримання пропозицій щодо покращення якості освітнього процесу.

Результати опитування показали високий рівень задоволеності викладачів умовами праці. Так 78,2% опитаних вважають, що навчальні приміщення, в яких відбувається освітній процес, належно оснащені мультимедійною технікою, яка дозволяє проводити заняття з використанням сучасних цифрових технологій. Рівень задоволеності викладачів інформаційною підтримкою освітнього процесу і науково-дослідної діяльності знаходиться на високому рівні – 100% респондентів цілком задоволені підтримкою з боку університету. Аналіз відповідей показав, що 47,8% викладачів вважають, що соціальна підтримка та стимулювання (мотивація) діяльності науково-педагогічних працівників здійснюється на високому рівні, ще 26% вважають цей рівень достатнім. 65,2% опитаних респондентів повідомили про те, що вони систематично беруть участь у перегляді освітніх програм, 8,7% НПП беруть участь час від часу та 4,34% (це 1 викладач) не брав участь жодного разу.

Наявний високий рівень відповідності між відповідями здобувачів освіти та викладачів щодо рівня задоволеності взаємодією під час освітнього процесу. 60,8% викладачів цілком задоволені взаємодією зі здобувачами освіти, 39,1% загалом задоволені (46,4% випускників цілком задоволені взаємодією з викладачами). Переважна більшість опитаних викладачів, а саме 93% зазначають, що постійно враховують індивідуальні особливості здобувачів освіти при виборі форм і методів викладання, 7% здебільшого враховують зазначені особливості. Серед інтерактивних методів навчання найбільшу перевагу викладачі надають роботі в малих групах – 82,2% та дискусії – 74,3%, друге місце займають мозковий штурм, тренінги та метод проєктів, які використовують 45,5%, 41,6% і 40,6% викладачів відповідно, найменшою популярністю серед НПП користуються кейс-метод і ділові ігри, які використовує третина викладачів. Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти найбільш поширеними методами серед НПП ОПП Фізичне виховання є тестування, опитування та розв'язання практичних завдань на парі.

Проведене опитування показало, що абсолютно всі здобувачі освіти користуються розробленими викладачами електронними навчальними курсами, в той час 51,6% науково-педагогічних працівників оцінюють навчання за допомогою системи Moodle дуже ефективним, решта викладачів вважають ефективність навчання допомогою дистанційних технологій на середньому рівні. Очевидно, що застосування дистанційних технологій навчання є вимогою сьогодення, проте на думку як науково-педагогічних працівників, так і здобувачів освіти, очне навчання є більш ефективним. Оптимальною формою навчання на ОПП Фізичне виховання є змішане навчання, яке передбачає опанування теоретичних освітніх компонентів дистанційно, практичних – очно.

Висновки та рекомендації:

1. Аналіз результатів опитування дає змогу визнати, що рівень задоволеності респондентів щодо якості надання освітніх послуг за освітньою програмою «Фізичне виховання» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка знаходиться переважно на високому та достатньому рівнях.

2. При проведенні подальших опитувань доцільно звернути увагу на динаміку показників задоволеності здобувачів освіти відповідності теоретичної частини навчання викликам сьогодення.
3. Групі забезпечення, необхідно провести детальне вивчення аспектів, які респонденти під час опитування зазначили як недоліки освітньої програми, у разі необхідності, здійснити заходи щодо їх усунення.
4. Групі забезпечення необхідно розглянути можливість введення до програми нових освітніх компонентів, відповідно до пропозицій випускників при черговому перегляді освітньої програми.

Гарант освітньої програми

Олена Тімашева